

N:o 10.

Af herr **A. V. Ljungman**, om åtgärder för befrämjande af hafsfisket vid rikets vestra och södra kuster.

Vid 1889 års riksdag höjdes på grund af hemställan från Kongl. Maj:t det förutvarande anslaget å ordinarie stat till »fiskerinäringens understöd» från 17,600 kronor till 42,000 kronor, under uttalande af att, »i betraktande af den stora betydelse, särskildt nordsjöfisket under de senare åren erhållit, kunde det belopp, hvarmed Kongl. Maj:t funnit anslags-titeln böra ökas, icke anses för högt». Trenne år hafva emellertid sedan dess förflutit, och hafsfisket vid rikets vestra kust har derunder än ytterligare utvecklats, på samma gång som det i allt mer trängande grad kommit i behof af en länge eftertraktad omvårdnad från det allmännas sida; men den vid det ökade anslagets beviljande antydda verksamheten till samma fiskes förkofran har uteblifvit och *ökningen* i anslaget till största delen hamnat i sjetta hufvudtitelns besparingsfond för »besparingar å anslagen till jordbruket, handeln och näringarne», eller användts för sådant som lämpligast bort helt och hållet åsidosättas. Då nu detta sorgliga förhållande uppenbarligen har sin orsak hufvudsakligast i den så synnerligt underhaltiga beskaffenheten af den befintliga fiskeriadministrationen och icke står att hjälpa på annat sätt, än genom en fullständig omorganisation af denna efter de bästa föredömen, utlandet har att bjuda på; så har man äfven från bohuslänska skärgården under år 1891 sökt åvägabringa en sådan omorganisation genom att hos Kongl. Maj:t anhålla om inrättande, i öfverensstämmelse med Göteborgs och Bohus läns landstings hemställan åren 1882 och 1884, af en särskild, kollegialt anordnad men oafönad *fiskeristyrelse* efter i väsentlig mån skotskt och holländskt mönster för bohuslänska hafsfiskebedriftens administration, hvilken anhållan derefter 1891 af samma landsting förordats. Obestriddigt torde ock vara, att, skall en dugande offentlig verksamhet till

främjande af rikets största och mest betydande fiskebedrift åstadkommas, så måste man först hafva ett organ för denna verksamhet, som förmår på ett tillfredsställande sätt handhafva densamma och som naturligen äfven måste vara afpassadt efter det bohuslänska hafs fiskets egendomliga samt med *handel, sjöfart och industri* vida mer än med rikets öfriga fiskerier öfverensstämmande beskaffenhet. (Bohuslänska hafs fiskets administration hör derfor fortfarande helt riktigt och har äfven ständigt hört under kommerskollegium och *icke* under den landtbrukets administration handhavande särskilda myndigheten, ett förhållande som man i Bohuslän är ytterst angelägen om icke måtte rubbas.)

För särskildt bohuslänska skärgården är en dylik tingens utveckling så mycket mer behöflig som det »yppade ymniga sillfisket» derstädes är periodiskt och efter några få årtiondens förlopp kommer att upphöra, hvadan det är af nöden både att, under den tid fisket varar, snabbt och kraftigt tillgodogöra sig de förvärfsmöjligheter, det erbjuder, och att under nämnda tid utveckla näringslivet och den ekonomiska ställningen i samma skärgård derhän, att befolkningen vid fiskeperiodens slut kan motstå den då inträffande krisen, utan att, såsom förut vid liknande fall egt rum, nedstörtas i djupaste fattigdom och elände.

En ändring i de bestående förhållandena i fråga om bohuslänska hafs fiskebedriftens administration är dessutom så mycket mer af behovet påkallad, som samma förhållanden icke erbjuda den för näringsutvecklingen nödiga *tryggheten*, utan tvärtom förete både sorgliga och allt för talrika bevis på huru stora förluster bereds näringsidkarne och huru desses sträfvanden försvårats eller tillintetgjorts samt huru kapitalet afhållits från att söka användning i näringen genom administrationens åtgöranden. Erfarenheten från Skotland och Nederländerna ådagalägger ock af hvilken ofantlig betydelse det varit till fromma för hafs fiskets utveckling att ega en näringen representerande kollegial fiskeristyreelse af aktningsbjudande och hederlig beskaffenhet för den offentliga fiskeradministrationens utöfning.

Redan 1883 hemställes af den 1881 tillförordnade kongl. komitén för fiskerilagstiftningens omarbetning och fiskeradministrationens omorganisation om ökandet af antalet ordinarie fiskeritjenstemän i riket; och tillstyrktes detta dess förslag af nära nog samtliga länsstyrelser och landsting. Klart är nemligen att man för fisket, liksom för landtbruket, behöfver ett antal personer, som kunna helt och hållet egna sig åt den offentliga vården om fiskerinäringen samt tillhandagå de fiskeriidkare med råd och biträde, som deraf äro i behof. Sådana personer äro, till följd af fiskebedriftens både större betydenhet och egendomliga art, före-

trädesvis af nöden med hänsyn till de så kallade eröfrade provinsernas hafsfisken, hvarför här äfven skall framläggas ett förslag till tvänne sådana personers anställning för nämnda fisken, fastän väl knappast någon förhoppning finnes derom, att Riksdagen skall på grund af enskild motionärs framställning bevilja anslag till aflöning åt nya tjenstemän å ordinarie stat. Dessa två fiskeritjenstemän borde benämnas *fiskeriinspektörer* och undfå samma löneförmåner och liknande ställning, som de hvilka tillerkänts fiskeriinspektören i landtbruksstyrelsen.

På grund af hvad sålunda anförts och med hänvisning till den af mig från trycket utgifna fullständiga utredningen i ämnet, får jag alltså hemställa,

det måtte Riksdagen *dels* i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om vidtagande af nödiga åtgärder för åvägabringandet af en tidsenlig administration af hafsfiskebedriften vid rikets vestra och södra kuster, *dels* och uppföra ett anslag å ordinarie stat af 9,000 kronor för anställande af två fiskeriinspektörer, den ene för Göteborgs och Bohus läns och den andre för Hallands, Malmöhus, Kristianstads och Blekinge läns hafsfisken.

Stockholm den 16 januari 1893.

Axel Vilh. Ljungman.
